

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ"ב תמוז תשע"ט | דף היומי בבלי: תמורה ו.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן ת"א עד תחילת סימן ת"ב.
מוסר: שמירת הלשון 'ובאמת כל אחד' עד 'ואף על פי כן'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

מדוע שכב הרה"צ רבי שמואל שפירא זצ"ל על הרצפה במשך חמש שעות? | השאלה ההלכתית שהחרידה את פוסק הדור | הרבנית נכנסה למטבח, ואז מיהר ראש הישיבה לעשות 'התרת נדרים' | 1686

על דא ועל הא

כשראה החותן שחתניו יושבים וסועדים בנפרד,
שאל אותם: מילא כשכל אחד אכל מאכלים אחרים,
הבנתי מדוע אינכם יושבים יחד. אבל כעת שניכם
אוכלים את אותו לחם צר, אז מדוע לא תשבו יחד?

"בדור כמו שלנו, מה מקום יש למחלוקת?" - המשל המואלף של ה'אמרי אמת' מגור זצ"ל

עתה, ששניכם אוכלים את אותו לחם צר, מדוע לכל הפחות שלא תשבו יחד ותדברו יחדיו בדברי תורה, ולא יראה הדבר כאילו אינכם דרים בשלום?"

סיים ה'אמרי אמת' ואמר: בדורות עברו, שהיו דורות של עובדי ד' ברום המעלה, היו בעיקר הבדלי גישות וחילוקי דעות בעניינים נשגבים בין הקהילות השונות, ולכן היה מתקבל על הדעת שכל קהילה לא התערבה עם חברתה והיתה שוכנת לבדה במנהגיה שלה.

אבל כיום, שברחוב היהודי ישנה ירידה רוחנית גדולה והמאבק ניטש על יסודות שכולנו מאמינים וחפצים ביקרם, ובזה כולנו שווים, אין שום הבדלי דעות בציבור יראי ד' בין הקהילות השונות, וממילא הפירוד והמחלוקת לשם מה הם קיימים?...

(מוסף שבת קודש קורח תשע"ה)

אחד מגאוני היראה בפולין פנה אל ה'אמרי אמת' מגור אודות מחלוקת שהיתה בין קהילות שונות בעירו. ה'אמרי אמת' השיב לו על כך במעשה שהיה:

פעם היה יהודי עשיר גדול שחיתן את שתי בנותיו עם חתניו רבנו, וכל אחד מהם היה סמוך על שולחן חותנו ואכלו מפתו. אלא שאחד היה רגיל במאכלי בשר והשני במאכלי חלב, ולפיכך לא אכלו מעולם יחד וכל אחד סעד את שולחנו בפינה אחרת לבדו. לימים ירד אותו חותן מנכסיו ולא היה בידו לספק לחתניו אלא מים ולחם צר, ועדיין נותרו שני החתנים כל אחד בפינתו שלו לאכול את אותם מעט מאכלים שקיבלו.

כשראה זאת החותן פנה אליהם ואמר: "מילא בתחילה, כשכל אחד אכל מאכלים אחרים שלא היה שייך לאוכלם יחד, הבנתי מדוע כל אחד יושב בפינתו שלו וסועד לבדו ללא השני. אבל

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

הגברים הסבו סביב השולחן, ואז הופיעה הרבנית מהמטבח ובידיה מבחר מאכלי גבינה משובחים שהכינה לכבוד החג. "הבטתי בפני רבינו", מספר התלמיד, "וראיתי שהדם אזל מהן..."

מתי היתה הפעם הראשונה שהגר"י קמנצקי זצ"ל אכל מאכלי גבינה ביום שישי?

ההגשה, חיש נעמד הרב וביקש מאתנו חפוזות: "היו בבקשה בי"ד שלי לענין התרת נדרים". הוא אמר את שצריך לומר, ואנו ענינו 'מותר לך מותר לך', והרב שב והתיישב במקומו. גברת הבית ששבה עתה מהמטבח הבחינה שמשוהו אירע, ושאלה 'וואס טוט זיך דא' [מה מתרחש כאן?]. ובעלה הטרי דחה בקלילות: "אה, גארנישט...". [שום דבר]. מחזה מופלא היה עבורי אותה הפעם, אומר המספר, לראות את רבי יעקב ממרום שמונים שנותיו יושב ואוכל בתיאבון ובנחת מאכלי גבינה ביום שישי, לראשונה מיום עמדו על דעתו ומבלי שמישהו חש בדבר. ורק אחרי אותו החג מצא רבינו לנכון דרך להודיע לרעייתו אודות הנהגתו הנזכרת.

(ממקור ראשון, מאוצרו של הגר"י מ וינגרטן שליט"א ראש ישיבת 'משנת שלמה')

שח תלמידו ומקורבו של הגאון רבי יעקב קמנצקי זצ"ל: מנהג היה לו לרבי יעקב ולפיו נמנע מאכילת חלב ומאכלי ביום שישי בשבוע. לכשנשאל ע"י תלמידו [המספר] מה טעם הנהגה זו, השיב שכך ראה אצל זקנתו שהקפידה על כך מאוד. לימים, אחר שהתאלמן, נשא רבי יעקב בשנית אשה נכבדה מבית נכבד.

לכבוד חג השבועות, שיומו הראשון [בחול"ל יש יומיים כידוע] חל ביום שישי, הזמין הרב קמנצקי אל ביתו שלשה תלמידים מקורבים ובהם המספר. ישבו הגברים והסבו סביב השולחן, ואז הופיעה הגברת מן המטבח בפנים מביעות טוב ובידיה מבחר של מאכלי גבינה משובחים שהכינה במיוחד לכבוד היום הקדוש. הבטתי בפני רבינו, אומר התלמיד, וראיתי שהדם אזל מהן... ואולם לכשנפנתה הרבנית לעבר המטבח להשלים את מלאכת

כל מי שהתבונן בחתן בר המצוה הבחין, שלמרות שהוא משתף פעולה עם כל אירועי השמחה, מוחו וליבו מרוכזים בדבר מאוד משמעותי. מה היה הדבר שכל כך הסעיר אותו?

מי היה הנער שבלייל הבר-מצוה שלו קיבל על עצמו שלא לדבר לשון הרע כל חייו - ועמד בכך!

ורבי המובהק, שביום היכנסו ל"ד שנה' - ביום הראשון שאתה 'גדול' מן התורה - 'כאשר יסכים אדם בדעתו באותו לילה לעבוד את השם יתברך, כן יצליח ויעלה בכל מיני מעלה עד שיגיע לכלל המידה הראויה, והוא בדוק ומנוסה' עכ"ל. "אתה שומע, יקירי? אם בלילה של הבר מצוה אתה מקבל על עצמך לעבוד את השם יתברך, אזי תצליח במשימה! ומרן רבי יעקב ישראל קנייבסקי - הסטייפלר זי"ע, כאשר ראה את מה שכתב בעל הפרדס, התפעל מאד מהלשון 'והוא בדוק ומנוסה'. "אז יש ילדים שמיד אחרי שמחת הבר מצוה ממחרים לבדוק איזה ספרים קיבלו, אבל הספרים לא יברחו ממך - רק שאתה לא תברח מהם"... ואז הוסיף: "אני מכיר אדם שבליילה הזה הסכים בדעתו וקיבל על עצמו לא לדבר לשון הרע כל ימי חייו - על שום

לא יחל דברו (במדבר ל לג)

"אתה יודע מה זו בר מצוה? מלך!..."

הלילה ימלאו לילד שלוש עשרה שנה. בעוד שעות ספורות יחלו האורחים להגיע ליומו הגדול, אך לפני כן הוא יושב כאן מול רב הקהילה, הגאון רבי בן ציון פלמן, כדי לקבל "שיעור הדרכה". מזה עשרים ושבע שנים שבבני ברק נוסדה קהילת 'נחלת משה'. מנהג יפה קבעה לה קהילה זו, לפיו כל בחור בר מצוה נכנס אל הרב כמה שעות לפני שזה קורה.

"בחור יקירי, אתה יודע מה זו בר מצוה? מלך! חליפה חדשה; כובע חדש; נעלים חדשות - מלך. אבל צריך לדעת שיש דברים יותר חשובים מזה. זקנו של הגר"א, קדוש עליון שנודע כמקובל גדול, חיבר את ספר 'הפרדס' - שם הוא כותב: 'קיבלתי ממורי

אדם בכל מצב שהוא - וכדי לחזק זאת, התחיל בלילה קדוש זה ללמוד את הספר 'שמירת הלשון', וקבע להמשיך להתמיד וללמוד ספר זה מידי יום ביומו בקביעות עד שידע את כל ההלכות על בורים. אדם זה הצליח לעמוד בקבלה זו במשך ימי חייו!"

אף אחד מנערי הבר מצוה במשך השנים לא העלה בדעתו מיהו אותו נער שהצליח לעמוד במשימה, רק כעבור שנים נודע הדבר: לאחר הסתלקות אביהם, החליטה משפחת פלמן להתארגן לקראת הוצאת ספר על תולדות חייו. לשם כך נכנסו לראיין את אחותו - הרבנית צירה פלשניצקי תל"ט"א, אשר סיפרה: יום רביעי, אור לכ"ד סיון תש"ח. באולם שע"י בית הכנסת 'היכל מאיר', תל אביב. מאות תושבי שכונת 'קרית-מאיר' באים לאחל 'מזל טוב' למרא דאתרא, הגאון רבי שמואל פלמן זצ"ל לרגל הכנס בנו חביבו בן ציון בעול תורה ומצוות. כל המתבונן בחתן בר המצוה מבחין, שלמרות שהוא משתף פעולה עם כל אירועי השמחה, מוחו וליבו מרוכזים בדבר מאוד משמעותי. מה הסעיר אותו?

החפץ-חיים מבאר בטוב טעם ודעת שלפטרטן מאוד קשה שלא להיכשל בדיבורים אסורים, לפיכך מוטל על האדם לרכוש באופן כללי את אמנות השליטה על הדיבור - כך יוכל לחמוק גם מדיבורים אסורים. והוא מבאר כיצד ירכוש האדם קנין זה בנפשו בהדרגתיות, בתהליך שאורך מספר שבועות בלבד! (ראה שמירת

הלשון, שער התבונה פרק א' ובפרק ג').

זה מה שהסעיר את הילד בן ציון. בהיותו טיפוס כריזמטי שנחשב כמנהיג בין הילדים, עליו תוסס ופעיל, לא היה קל עבורו להחליט להתנתק מהדיבור החופשי. הוא לא נולד שתקן, אבל בגיל 13 קיבל על עצמו להיות כזה! מאי משמע שתקן? הוא לא תכנן להפוך לבודד, אבל בהחלט לוותר על בדיחה טובה פה, ומשפט שנון שם... משפט מיותר היום. ודיבור לא נצרך מחר.

כבר בדרך למסיבת הבר מצוה, חשף את התוכנית: "באותו לילה כאשר צעדנו יחד כל בני המשפחה, אני הקטנה יחד עם הורי הגדולים בדרך מביטנו לאולם הבר מצוה, אמר אחי בן ציון להוריו, בפשטות אבל בהחלטיות: 'אבא ואמא, עכשיו שאני נעשה בר מצוה, קיבלתי על עצמי לשמור לנצור את פי מכל דיבור אסור'. השיב לו אבא בפשטות ובהתרגשות: 'נו, שיהיה לך בהצלחה!' לימים חשף בפני בנו: אין לך מושג איזה ניסיונות היו לי בצעירותי כדי לשמור את הפה.

לא. זה איננו סיפור על "אדם גדול". זהו סיפור על ילד בן 13 שהיה לו את השכל והאומץ לזהות בזמן הנכון היכן מונחת נקודת הצמיחה ולתפוס אותה בשתי ידיים! הוא לא חייב להיות היחיד. זה רעיון מצוין לכל כל נער בר מצוה, לקבל על עצמו בלילה הקדוש שלו את ההחלטה ללמוד את הלכות שמירת הלשון, ולשמור את הפה מכל משמר, ובעזרת השם יצליח, כלשון 'הפרדס' - "והוא בדוק ומנוסה".

(איש לרעהו' מטות תשע"ז)

יהלומים מגדולי ישראל

מדוע שכב הרה"צ רבי שמואל שפירא זצ"ל על הרצפה במשך חמש שעות?

לה לא לצעוק חלילה לעוברים ושבים, היות וזה יכול להפריע לשכן ה"ה רבי יוסף שלו' אלישיב שזה עתה קם והתחיל בלימודיו הקבועים.

"ומה תעשה? שאלה אותו הרבנית. ור' שמואל ענה לה, שבוודאי בעוד חמש שעות יגיע מי מהנכדים וכך יקימו אותו מהרצפה.

"הרבנית המשיכה לשאול אותו: האם תשכב על הארץ במשך חמש שעות עם כאבים עזים? אולם ר' שמואל ענה לה שעדיף לו לסבול שעות רבות של כאבים בגופו, ולא להפריע חלילה לסדריו של המתמיד הרב אלישיב".

(בשיחה עם הרב יעקב היילר, המבשר תורני מטות מסעי תשע"ג)

סיפר בנו של מרן הגרי"ש זצ"ל, הגאון רבי אברהם אלישיב: "סיפור נורא שמעתי לאחרונה. היה זה לפני כארבעים שנה בערך, השכן שלנו היה ש"ב הרה"צ רבי שמואל שפירא זצ"ל, שהיה מגדולי חסידי ברסלב.

"אירע שבאחד הלילות בימי זקנותו הוא נפל ממשכבו באישון לילה. מחמת המכה שקיבל הוא לא הצליח לקום מהרצפה, גם זוגתו הישישה לא הצליחה לעזור לו, ולא מצאה פתרון אחר מאשר לזעוק לעזרה דחופה מהעוברים ושבים המעטים שאולי עדיין מסתובבים בסמטת מגורם בשעות מאוחרות אלו, וכך יעלו בדחיפות וירימו אותו מהארץ.

"אולם למרבה הפליאה, רבי שמואל היסה אותה מיד ואמר

להתקשר לתורה

מסביב לשעון

24 שעות ביממה

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרוך** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/1

חדש
הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • אידיש
שלוחה 2/3

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית
שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר** שליט"א
ווארט עם סיפור בראי הפרשה
שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש
שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס** שליט"א
הפנתח בכל יום - המייל היומי של דרשו
שלוחה 3

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** שליט"א
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע
שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

חפץ שבעליו נסעו לעיר אחרת לשבת - האם מותר לטלטלו בכל העיר?

'מחיצות' כדין - ניתן לטלטלו בכל העיר. ובשעת הדחק, יתכן שיש להקל ולטלטלו בכל העיר אף כשאינה מוקפת בחומה או בעירוב; והיינו, באופן שאין בו איסור 'הוצאה', וכגון דרך מלבוש, או בטלטולים רצופים של פחות מארבע אמות במקרים שהתירו זאת; או ביום טוב, שאין בו איסור 'הוצאה'.

[שו"ע תא, א, משנ"ב ב, ה, ז, ר"י, וביה"ל ד"ה ובלבד (בהרחבה ע"פ המקור); ביאורים ומוספים דרשו, 4: 9]

חפצים השייכים לישראל, מקום שבינתם לענין איסור 'תחומין' נקבע על פי מקום שבינתו של בעליהם. ואם החפץ מושכר, או מושאל, לישראל אחר, נקבע התחום על פי תחומו של השוכר או השואל.

ואם החפץ נמצא מחוץ לתחומו של בעליו, וכגון שנסע לשבת לעיר אחרת - מותר לטלטלו רק בארבע אמות של מקום החפץ. ואם החפץ נמצא בעיר שהוקפה בחומה לאחר שכבר התיישבו בה תושביה; או בעיר שהוקפה ב'עירוב' של 'צורות הפתח' או

על פי מה נקבע 'תחומו' של חפץ השייך לגוי?

על פי המקום בו היה החפץ בכניסת השבת, דהיינו, שאף אם הגוי נמצא במקום רחוק, ולא בסמוך לחפץ, התחום הוא אלפיים אמה לכל כיוון ממקום הימצאותו של החפץ; או שדינו כדין חפץ שברשות ישראל - שתחומו נקבע על פי מקום הימצאותו של בעליו, ואם החפץ נמצא מחוץ לתחומו של הגוי, אסור להזיזו ממקומו.

[שו"ע תא, א, משנ"ב ד-ה, וביה"ל ד"ה קונין; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 7]

בהמשך לאמור: חפצים השייכים לגוי, וכן חפץ המושכר או מושאל לגוי, אף אם הוא שייך לישראל - למרות שהגוי אינו מצווה על איסור 'תחומין', גזרו חכמינו ז"ל שלא לטלטל מחוץ לתחומם. והסיבה לכך, שחששו חכמים שאם יתירו לטלטל חפצים אלו, שיש להם בעלים, מחוץ לתחומם, יטעו לחשוב שאף חפצים של ישראל מותרים בטלטול מחוץ לתחומם. ונחלקו הפוסקים אם תחומו של חפץ שברשות הגוי נקבע

האם 'עירוב' המקיף בתים וחצרות מהשיב אותם כ'עיר' לענין 'תחומין'?

ומאידך, אם היא מוקפת חומה - דינה כעיר אף אם המרחק בין הבתים הוא יותר ממידת עיבורה של עיר. ויש מגדולי האחרונים שסובר, כי דווקא בחומה המגנה על העיר הדין כן; אבל מחיצות פשוטות, וכל שכן 'עירוב' המורכב מ'צורות הפתח' בלבד - 'קרוב הדבר' לומר שאינם מחשיבים את כל מה שבתוכם כעיר, כאשר המרחק בין הבתים הוא כנ"ל. ויש שמקל בדבר.

[ביאורים ומוספים דרשו תא, 8]

כפי שלמדנו, אדם הנמצא בעיר, כל העיר נחשבת כארבע אמותיו, ואלפיים אמה של ה'תחום' נמדדות מקצה העיר; ולדעת הרמ"א, התחום נמדד מקצה 'עיבורה' של העיר, שהוא שבעים אמה ושני שלישי האמה. ו'עיר', פירושה - שלוש חצרות, שבכל אחת מהן שני בתים (ראה משנ"ב שצח, לח). וגם אם אינה מוקפת חומה, הריהי נחשבת כעיר, ובלבד שהמרחק בין בית לבית אינו עולה על מידת עיבורה של עיר.

* ההולך בדרך בערב שבת, ונכנסה השבת בהיותו מחוץ למקום ישוב - מקום שביתתו נקבע במקום שבו הוא נמצא בזמן בין השמשות, והוא רשאי ללכת עד אלפיים אמה לכל כיוון, ולא יותר, משום איסור 'תחומין'. אולם, אם עשה את דרכו אל עיר מסוימת על מנת לשבות בה, והמקום שבו עמד בזמן בין השמשות נמצא בתוך 'תחומה' של העיר אליה ביקש להגיע - מכיון שהיה בדעתו לשבות בעיר זו, הקלו עליו חכמינו ז"ל ואמרו שהעיר נחשבת כמקום שביתתו, ורשאי ללכת לכל מקום שנכלל בתחומה של העיר; אלא אם כן, אמר "שביתתי במקומי", שאז נקבע מקום שביתתו במקומו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע לא עשו 'עירוב חצרות' במקום מגוריהם של רבה ואביי?

משלי, איני יכול".

ומשאלתו של רבה בר רב חנן, למדו הראשונים שמצוה לחזר אחר עירובי חצרות ושיתופי מבואות, כדי שלא יבואו המון העם לטלטל חפצים באיסור; והובאו דבריהם בשולחן ערוך. וכתבו אחרונים, שהוא הדין לתיקון המחיצות וצורות הפתח כראוי.

[שו"ע שסו, יג, באר הגולה ג, ומשנ"ב עה; ביאורים ומוספים דרשו, 84]

בגמרא מסופר, שרבה ואביי התגוררו באותו ה'מבוי', ומבוי זה לא תוקן כהלכתו ב'עירוב חצרות' ו'שיתוף מבואות'; ושאל רבה בר רב חנן את אביי כיצד יתכן הדבר שמבוי שיש בו שני אנשים גדולים כמותם לא יתוקן כהלכתו? והשיב לו אביי: "וכי מה נעשה? רבה, אין זה כבודו שיסתובב ויגבה את הפת, אני טרוד בלימודי, ושאר בני המבוי לא אכפת להם; ולהקנות לכולם פת

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

כ"ב בתמוז | רבי שלמה ב"ר מאיר מקרלין הי"ד

בשנת תקנ"ב ביום שבת קודש שחל בי"ז בתמוז, פרץ קוזק רוסי בשם ארמילוס לבית מדרשו של רבי שלמה מקרלין זי"ע, בעיר לודמיר, וירה ב-15 מהמתפללים, בהם גם רבי שלמה מקרלין בעצמו וביום חמישי של אותו שבוע (כ"ב תמוז) נלב"ע הי"ד. רבי שלמה מקרלין היה תלמידו המובהק של הרה"ק רבי אהרן הגדול מקרלין, ורבה המובהק של רבי אשר מסטולין, רבי מרדכי מלכוביץ' ורבי אורי 'השרף' מסטרליסק' זי"ע.

יארצייט:

שע"א: רבי מנוח הענדל ב"ר שמריה זצ"ל, ראב"ד וינה, בעל חכמת מנוח, מנוח הלכות ועוד.
 תע"ה: רבי שבתי ב"ר יוסף משורר בס זצ"ל, בעל שפתי חכמים, שפתי ישנים ועוד.
 תקנ"ב: רבי שלמה ב"ר מאיר מקרלין הי"ד.
 תקס"ו: רבי אורי פייבל ב"ר אהרן זצ"ל, מדובנקה, בעל אור החכמה.
 תרל"ג: רבי דוד ב"ר מנחם מנדל מורגנשטרן זצ"ל, מקוצק, בעל אהבת דוד.
 תרנ"ו: רבי רפאל משה ב"ר שמואל אלבו זצ"ל, מרבני צפרו-מרוקו, בעל באר שבע, הלכה למשה, ארבעה שומרים ועוד.
 תרצ"ו: רבי ישראל יוסף ב"ר אליעזר דוד פינקלר זצ"ל, מראדושיץ.
 תש"ב: רבי נחמיה ב"ר יהודה אריה לייב אלטר זצ"ל, מלודז', ר"י שפת אמת, בעל חידושי רבי נחמיה.
 תש"ד: רבי אברהם ב"ר יצחק גרודז'ינסקי הי"ד, בעל תורת אברהם.
 תש"ז: רבי יצחק אייזיק ב"ר יהודה צבי לאנגר זצ"ל, מסטרעטין.
 תשל"א: רבי רפאל ב"ר דב הכהן קוק זצ"ל, אב"ד טבריה, בעל כהונת רפאל.
 תשמ"ט: רבי לוי יצחק ב"ר אברהם נח כנדר זצ"ל, מחשובי רבני ברסלב, בעל נועם שיח, דיבורי אמונה, שיח שרפי קודש.
 תשע"ו: רבי יום טוב ידיד הלוי זצ"ל, רבה של קהילת האלב בניו יורק ובעל מאיר טוב.

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק.
 עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
 בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

האם מותר להאמין ללשון הרע שנשמע מפי שיכור?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

כל התנאים הדרושים כדי שייחשב מסיח לפי תומו, יבין שכמעט קשה למצוא מסיח לפי תומו לדינא. ואם כי שלושת הדוגמאות דלעיל, הנידונות בספר 'מענה לשון' (להגר"מ לוי, ח"ה עמ' לד) נחשבות לכאורה למסיח לפי תומו, אמנם החפץ חיים כותב שעל פי דין יש ספק גדול ועצום האם מותר להאמין בלב לדבריו של מסיח לפי תומו, ועל כן השומר נפשו ירחק מזה.

ובנוסף, כל הספק הוא כאשר מדובר בעובדה גמורה, אך בדברים שאפילו אם הם אמת יש מקום לדון לכף זכות, או דברים שקשורים למידות, או שלילת המעלות, בוודאי אסור לקבל מהמספר ולהחליט בלבו לגנאי על חברו.

האם שיכור המספר דברי לשון הרע מתוך שכרותו, וניכר שאינו מדבר בדעת ומחשבה כלל - מותר להאמין לו? המדבר לשון הרע בהשפעת היפנוזה - האם מותר לשומע לקבל את הדברים? המספר לחברו שפלוני אמר עליו מילים מסוימות בשפה זרה שהמספר אינו מכיר, והשומע מכיר את השפה ומבין שנאמרו דברי חירוף וגידוף כלפיו - האם מותר לו להאמין לדברים? הסעיפים הנלמדים בימים אלו עוסקים בדיני קבלת לשון הרע באופנים שונים שבהם יש סיבה לכאורה לקבל את הדברים - ואחד מהם הוא, כאשר המספר מסיח את הדברים לפי תומו (כלל ז סעיף ט'). ה'חפץ חיים' מבאר באריכות מהו הגדר של 'מסיח לפי תומו', וכותב בסוף דבריו שכאשר יראה הקורא את

"עלינו לשבח... על כן נקוה לך..." - לפי שאמרנו ב'עלינו לשבח': "שלא שם חלקנו כהם" וכו' שה' קירבנו לעבודתו ובוחר בנו יותר מכל האומות, "על כן נקוה לך" - על כן אנו מקוים לישועתו שנזכה לראות פני השכינה ולראות בתפארת בית המקדש... (אבודרהם סדר ר"ה)

נשתדל בעת אמירת "עלינו לשבח", במילים "על כן נקוה לך", לצפות לגילוי מלכות ה' בעולם ולבנין בית המקדש במהרה בימינו.